

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ecclesiasticorum Vita, Moribus, Officiis Libri Tres

Schevichavius, Gisbertus

Mogvntiae, Anno M.DC.XXI.

Capvt XXXVI. Piæ Statvæ Et Pictvræ Religionem Clericis excitent.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42349

Vigilanti apud D. Hierony. in l. contra eundem, sectatores Lutherum in ferm. de Cruce, Caluinum in l. de reformatæ Ecclesiæ necessitate, & in admonitione de reliquijs non rectè docere S. Reliquias minime venerandas, & abjiciendas esse, quas & multis locis Caluinistæ exusserunt, quos corrigat Deus, & correctis sempiternam donet felicitatem.

CAPVT XXXVI.

PIÆ STATVÆ ET PICTVÆ RELIGIONEM Clericis excitent.

Primavtilitas ima-

ginum.

§ Sacræ etiam Imagines & picturæ in templis conspectæ, dum exemplaria & prototypa sua representant, piam nobis speciem cogitationemq; ingenerant, eamq; multiplicem & variam: nam prima utilitas est, quod sint Imagines, vt libri, Doctores muti. Idcirco, inquit, S. Greg. lib. 7. ep. 109. ad Serenum Massi-

liensem Episcopum, pictura in Ecclesijs adhibetur, vt hi qui literas est, q; teras nesciunt, saltem in parietibus videndo legant, qua legere eruditus et in Codicibus non valent. Et ad eundem lib. 9. ep. 9. Nam iam imagi- quod legentibus, inquit, Scriptura, hoc idiotis præstat pictura nes virtutis cernentibus, quia in ipsa etiam ignorantes vident, q; sequi demonum- beant, in ipsa legunt qui literas nesciunt. Quod & tradit S. ta sint. Ioannes Damasc. lib. 4. Orthodoxæ fidei cap. 17. Et S. Imago Chri Paulinus Nolanus Episcopus Natali 2.

§. Non solum indoctis sed & doctis sacrarum rerum infixi, nihil de obscuratam aut pene deletam memoriam redintegrant imago cogitan- gines. Quæ historia sermo, ait, S. Basiliius hom. in 40. Martibus salu- ryres per auditum representat, eadem pictura muta per imitationem Do- tionem demonstrat. Et B. Greg. Nyss. oratione in Sanctum Theodorum Martyrem: Solet & pictura tacens, sionis recor- ait, in pariete loqui maximeq; prodesse. S. Ioannes Damasc. l. dationem 4. Orth. fid. c. 17. si quidem ob negligentiam, ait, frequenter suggerit. cogi-

cogitatione non tenentes passionem Christi, imaginem transfigurationis Christi videntes in Saluatoris passionis memoriam redimus, & procidentes adoramus non materiam, sed imagine representatum. Hinc in Constantinop. sext. can. 83. iubetur effigies Christi in imaginibus erigi, per hoc, ait Synodus, manu ducimur in memoriam sue in carne conuersationis, ipsiusq; passionis, salutiferæq; mortis, & præterea mundo factæ redemptionis, ibiq; imagines venerande appellantur. Quibus prorsus similia habet Leontius Episcopus Neapol. l. 5. Apol. contra Iudæos, cuius verba leguntur in 2. Syn. Nicæna, act. 4. Christum, inquit, Christi q; passiones passim in Ecclesiis, in foro, in picturis, in sindonibus, omnibus deniq; in locis hanc figuram ponimus, quo continuò contemplantib. nobis hæc in mentem veniant, & non obliuiscamur Domini Dei nostri, quemadmodum tu oblitus es Domini Dei tui.

§. 3. Valent & plurimum imagines ad caritatem Tertia vti-
erga Deum & Sanctos eis, puocandam, fouendam, litas est, &
amplificandam. Qui amant inter se, libenter absentis imagines
amici imaginem intuentur, & magis magisq; intuen- Christi &
do amore exardescunt. Hinc S. Greg. l. 7. ep. 53. ad Se- Sanctorum
cūdū: Valde, ait, nobis tua postulatio placuit: quia illum toto amorem
corde, tota intentione diligis, cuius imaginem præ oculis habere excitant.
desideras. Scio quidem q; imaginem Saluatoris nostri non id-
eo petis, vt quasi Deum colas, sed ob recordationem Filii Dei, in
cuius amore recalescas, cuius te imaginem videre confide-
ras.

§. 4. S. Imagines ad eorum, quos referunt, imitati- Quarta v-
onem inuitant & alliciunt, vt ostendit Germanus Epi- tilitas est q;
scopus Constantinop. Epist. ad Thomam Episcopum Claudio- sint imagi-
poleos lecta in Concil. 2. Nicæno act. 4. Sermo, ait, qui bonorum nes sancta
virorum actiones recenset, iuuat audientes, & ad imitationem imitationis
sapius adhortatur. Hoc etiam per frequentem imaginum in- inuitamen-
spectionem fieri verisimile est. Nam qua historica narratio per ta.
auditum docet, ea tacens pictura per imitationem ostendit. Ci-
tatur & ibidem S. Gregor. Naz. in carmine de virtute. Vbi,

ait, quandam impudicam foeminam ad quendam euocatam conspexisse ipso in limine imaginem Palemonis hominis continentissimi, & pudore suffusam ac poenitentia ductam domum reuertisse. Nam picturae contemplatione in memoriam reducimur, quam constanter Deo per fortia Sancti facta seruierint, vt affirmat S. Nilus ad Olympodorum Procons. in eadem Synod. & actione citatus.

Quinta vtilitas est qd sint imagines piorum affectuum excitamenta. §. 5. Commouent & alios pios affectus. Secunda Syn. Nycena act. 4. ita S. Greg. Nyss. de seipso loquentem inducit: Vidi sepius imaginum inscriptiones, & sine lacrymis transire nequiu: cum iam efficaciter pictura obtutib. meis proponeretur historia Abrahæ & Isaac, procumbit enim ante aram Isaac. Et idem S. Greg. Nyss. orat. 1. de paup. amandis. Efficaces igitur sunt imagines in commouendis inspectorum cordibus, dum in eis quis contemplatur exemplati diuinitatem, aut quamlibet virtutis sublimitatem.

Sexta vtilitas est, qd sint imagines fidei nostra testimonia. §. 6. Profunt imagines ad fidem religionemq; retinendam, dum n. ad Sanctorum imagines bene affici-mur, illas exosculamur, illas honoramus, palam declaramus nobis pbari eorum fidem, doctrinam, sanctitatem, virtutem, & omnem detestari impietatem, contra quam ad mortem vsq; depugnauerunt.

Septima vtilitas est qd Imaginibus Deus Sanctisq; honorantur. §. 7. Conducunt ad debitum Deo Sanctisq; honorem impertiendum: quis n. vnq; dubitauit magnis viris erigere statuas vel imagines, ad eorum pertinere honorem? S. Ambr. in Psalm. 118. serm. 10. Qui coronat imaginem Imperatoris, utiq; illum honorat, cuius imaginem coronauit: & qui statuam contempserit Imperatoris, Imperatori utiq; cuius statuam consputauerit, fecisse videtur iniuriam: qua de re Euseb. l. 7. hist. Eccl. c. 14.

CAP. XXXVII.

QVIS HONOR S. IMAGINIBVS HABENDVS.

§. **O** Ecumenicum Tridentinum Concilium ita habet: Doceant imagines Christi, Deiparae Virg. & alio-